

языке, обучающие и проверочные упражнения, красочные картинки различного характера, материал англоязычных мультимедийных дисков, аудио-видеоматериалы служат для введения или активизации материала урока, повторения или закрепления лексических единиц и грамматической структуры языка, контроля и самоконтроля знаний.

Таким образом, интерактивная доска предоставляет уникальные возможности для работы и творчества и потрясающе легка в управлении.

В связи с модернизацией структуры и содержания общего образования, вызванного социально-политическими и экономическими преобразованиями в жизни нашего общества, изменился и статус иностранного языка. Язык является важнейшим средством общения, без которого невозможно существование и развитие человеческого

общества. Это делает необходимым переосмыслить цели и задачи, содержание и технологии обучения иностранным языкам, учитывая при этом уже накопленный отечественный и зарубежный методический опыт.

1. Белкова М.М. Информационные компьютерные технологии на уроках английского языка // Английский язык в школе. 2008.

2. Введение в коммуникативную методику обучения английскому языку: пособие для учителей России / Oxford University Press – 1997 г.

3. Электронные интерактивные доски SMART board – новые технологии в образовании / <http://www.smartboard.ru/>

4. Теория и практика применения технических средств в обучении иностранных языков / под ред. М.В. Ляховицко-го. – Киев, 1979. – 56 с.

5. Современные теории и методики обучения иностранным языкам / под ред. Л.М. Фёдоровой, Т.И. Рязанцевой. – М.: издательство «Экзамен», 2004. – С. 266-267.

А. Хурмет

АҒЫЛШЫН ТІЛІ САБАҒЫНДА ОҚЫТУШЫНЫҢ ТІЛ ТАҢДАУ ЖӘНЕ САБАҚ ЖОСПАРЛАУ ҚАЖЕТТІЛІГІ

Ағылшын тілін білу – ол тек қана сөздікпен оқу емес, сондай-ақ ағылшын тілінде сөйлеуді тыңдау арқылы қабылдау, өз ойыңызды ағылшынша еркін білдіру және дұрыс акцентпен сөйлеу.

Ағылшын тілін үйрету оқытушы сабақ бастар алдында жоғарыдағы айтылған тапсырмаларды қалай жоспарлау, неден бастау керек деген сұрақтарды шешуден басталады. Көптеген шет тілі пәнінің оқытушылары студенттерден сөйлеу қабілетін нығайту орнына грамматикалық ережелерді түсіндіруге көп көңіл бөледі. Бірақ бірнеше айлық курстардың аяғында студенттер оқу және жазуға дағдыланғанымен, сөйлеу не шетелдіктермен қарым-қатынас жасау, қарапайым сөз тіркестерін қолдана алмайды немесе біз “Мен ағылшынша оқи аламын бірақ сөйлей алмаймын” – деген жауаптар естиміз.

Ағылшын тілін оқытудың негізгі принципі: студенттерді ауыз екі сөйлеуге машықтандыру және ағылшынша мәтіндерді тыңдап, не туралы айтылғанын түсініп, дұрыс қабылдау.

Ағылшын тілі сабағынан жақсы нәтиже алу үшін, біз келесі тармақтарға жүгінуіміз керек. Бірінші мәселе, оқытушы сабақ барысында қай тілде сабақ түсіндіруі керек. Кейбір оқытушылар студенттерге тек ағылшын тілінде сөйлендер

деп талап қояды. Бұл жерде оқытушылар топтың ағылшын тілін қаншалықты меңгергенін анықтап алуы тиіс. Ағылшын тілін оқытуда алты деңгей бойынша топтар білім алады. Олар: “beginner”, “elementary”, “pre-intermediate”, “intermediate”, “upper-intermediate”, “advanced”. Бұлардың әрқайсысының өз рөлі бар.

Яғни intermediate – advance деңгейлерін меңгерген студенттерге ағылшынша, одан төмен болса ана тілінде сабақ түсіндіру керек. Өйткені, төмен деңгейдегі студенттер оқытушыға еркін сұрақ қоя алмағандықтан сабаққа қызығушылығын жоғалтуы мүмкін. Сол себепті, студенттерге ана тілінде түсінбеген сұрақтарыңызды қоя аласыздар деп олардың қызуғушылығын арттырған жөн.

Студенттердің ағылшын тілінің деңгейлерін анықтаудың ең оңай жолы, оларға арнайы сауалнама (Profile Handout) дайындау немесе грамматикалық тест жүргізу.

Біріншіден: оқытушы өзі сол сұрақтарға жауап беру мысалы: My name is. . . . I live in My hobby is reading. My favorite sport is basketball. My favorite music is Roc-in-Roll.

Екінші қадам: студенттерге сауалнаманы беріп сұрақтарға жауап бергізу. Мысалы What is your name? Where were you born? т.б.

Үшінші кадам: оқытушы сауалнаманы толтыру кезінде студенттерге көмек ұсынып сыныпты аралап қадағалап жүру.

Төртінші кадам: сауалнаманы толтырып болған соң, әр студент сынып алдына шығып өз жауаптарын оқып беруі керек. Сосын басқа студенттермен оқытушы басқа да қосымша сұрақтар қойып студентке сөйлеуге мүмкіндік беру. Мысалы: *Where does your brother live? How far is your home from university?*

Ал егер топ деңгейі аралас, яғни жоғарғы деңгейдегі және төмегі деңгейдегі студенттерден құралған топ болса, онда оқытушыға сабақ барысын дұрыс ұйымдастыра білу қажет.

Сыныппен жұмыс істеу барысында топты ұйымдастыру. Бұл істейтін жаттығудың оңай не қиындығына байланысты, сондықтан оқытушы жұппен не топпен жұмыс істетуі керек. Жұппен жұмыс істеу деңгейі әртүрлі топтарға өте қолайлы. Жоғарғы деңгейдегі студентпен, білімі төменірек студент жұптасып жұмыс істеуі, үлкен топтарда оқытушы уақыт үнемдеуіне ыңғайлы.

Келесі кезек материалдарды қалай дайындауда. Негізінен сабақ арнайы бір оқулыққа негізделуі керек, сосын артық уақыт болса қосымша тапсырмаларға арналады.

Сабақтың негізгі бөлімі және оның мақсаты. Мақсаты студенттерге жаңа сөз үйрету, оларды грамматикалық жаттығуларда қолданып, осы сөздер қамтылған мәтінді дауыстап оқу. Грамматика оқулығын қолданған кезде сөйлемдерде кездесетін жаңа сөздер тақтаға, не студенттерге алдын ала жазылған парақта берілгені жөн. Яғни, студент сабаққа қатыса отырып қандай жаңа сөздер жаттағанын біліп, талпынып отырады. Бұл әрине, өте қарапайым және қолайлы әдіс, дегенмен де басқа да әдістерге тоқталсақ. Мысалы: жаттығу жасаудың алдын ала жаңа сөздер тізімін беріп, сосын жаттығуды бастау да өте тиімді. Осылайша, оқытушы грамматикалық жаттығуларды орындаудан бұрын жаңа сөздерді пайдаланып, мысалдар келтірген соң берілген жаттығуға кіріседі.

Тақырыпты пысықтау және сыныпты сергітуге арналған жаттығулардың түрлерін пайдалану (*warmer*). Жаттығудың бұл түрі студенттерді ағылшынша ойлануына, пәнге деген белсенділігін арттыруына көмектеседі. Жаттығулар негізінен қарапайым болуы керек немесе өткен тақырыпты қайталауға да болады. Бұндай жаттығудың түрлерін *internet*-тің арнайы сайттарынан таба аламыз.

Ағылшын тілі пәнінде көрнекілік құралдары ретінде грамматикалық кестелер, суреттермен жаңа сөздер, сауалнама, жұмбақ, мәтіндер, музыка, бейне және үн таспаларды қолданамыз. Негізінен деңгейі төмен студенттерге грамматикалық кестелер, суреттермен жаңа сөздер, аудио таспаларды пайдалансақ, жоғарғы деңгейді оқитындар үшін сауалнама, жұмбақ, мәтіндер, музыка, бейне және үн таспаларды ұсыну ыңғайлы да тиімді. Кейде студенттерден жаңа сөздерді қолдана отырып қысқа әңгіме жазуға талап қойған жөн. Немесе белгілі бір тақырып беріп сол тақырыпқа шығарма жаздыртып, сосын сынып алдында оқыта отырып, қосымша сұрақ қояды. Оқытушы тақтаға студенттің пайдаланған жаңа сөздерін жазып, жазған әңгімесі туралы сұрақтар қойылса, мысалға: *What was the story about? What year the main character live? Where did she/he live?* т.б.

Студенттердің жауаптары тақтаға жазылып, сыныппен қайталанып отырады.

Сөздерді оқытушымен бірге үш-төрт рет қайталап айту да, студенттерге жаңа сөздерді тез жаттауына және дұрыс оқылуына көмектеседі.

Келесі кезек студенттердің өзара диалог құрастыруы немесе интервью алуы. Дайындалуға белгілі уақыт берілген соң студенттер сынып алдына шығып диалогтарын айтады.

Келесі сабақтың басында алдыңғы сабақта өткен жаңа сөздерді міндетті түрде тексерген дұрыс. Жалпы, әр оқытушы өткен тақырыппен жаңа тақырыпты үнемі байланыстырып, жиі қайталап отыруы керек.

1. <http://www.helim.com>. Teaching to non-English speaking children

2. Ағылшын тілін оқытудың қазіргі замандық әдістемесі. Айқын. 10.10.2009

Ұ.Т. Алжанбаева

АРАБ ТІЛІН ШЕТ ТІЛІ РЕТІНДЕ ОҚЫТУ

Еліміздің егемендігін алып, шетелдермен өз бетінше байланыс жасай бастағанына міне биыл жиырма жыл толып отыр.

Бұрын шығыс тілдерін, оның ішінде араб тілін меңгерген мамандар, халықаралық қатынастар жөнінен мамандар орталықтарда, яғни, Мәскеу,